

การอนุรักษ์พรรณพืชของประเทศไทย : ความร่วมมือสู่ความยั่งยืน

วรคลัตต์ แจ่มจำรูญ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและ
พันธุ์พืช

FLORA OF THAILAND

Description of family,
genera, species,
subspecies & varietie

Taxonomic key to
genera, species,
subspecies & varieties

Number of genera,
species, subspecies &
varieties

Legitimate name of
species (subspecies,
varieties) and full
synonyms

Relevant taxonomic
references

Geographical
distribution

Local distribution (in
Thailand)

Ecological distribution

Uses and some other
ethnobotanical

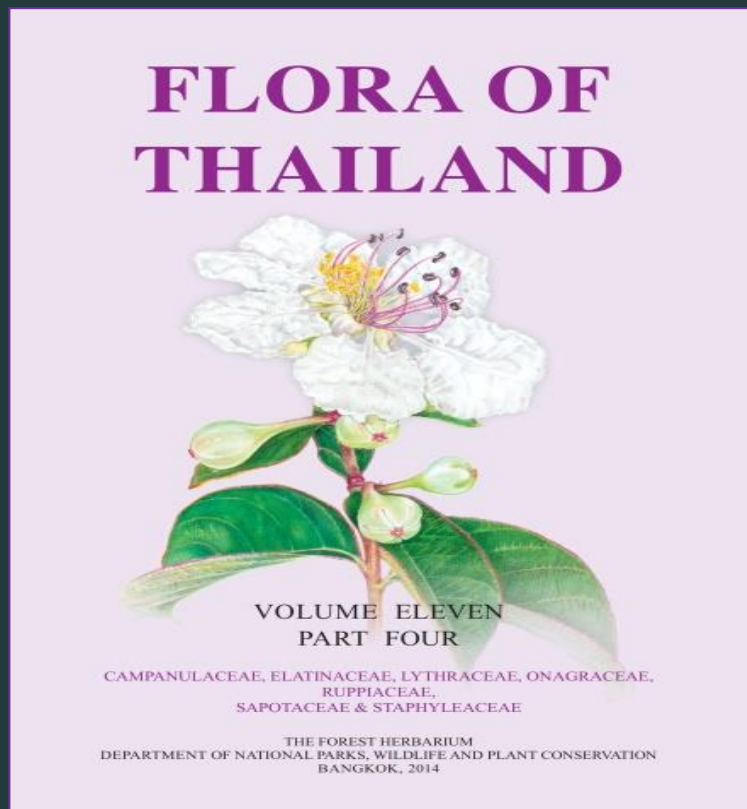
notes

Line drawing & some
coloured plates

Status of plant species
Status (endemic, rare,
vulnerable,
endangered, common,
etc.)

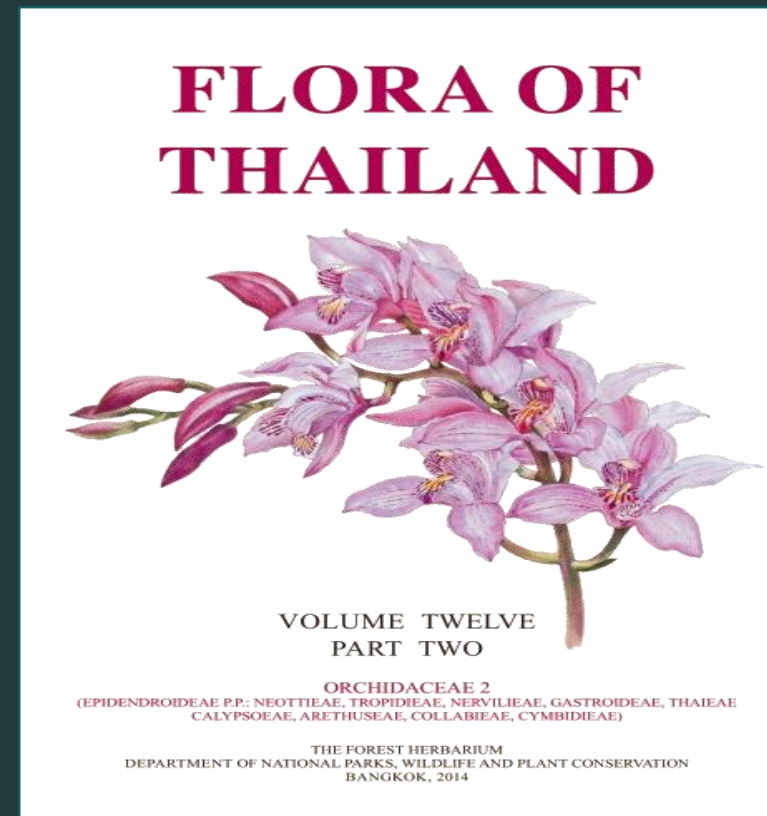
Year 2014

Flora of Thailand

2014/115 species

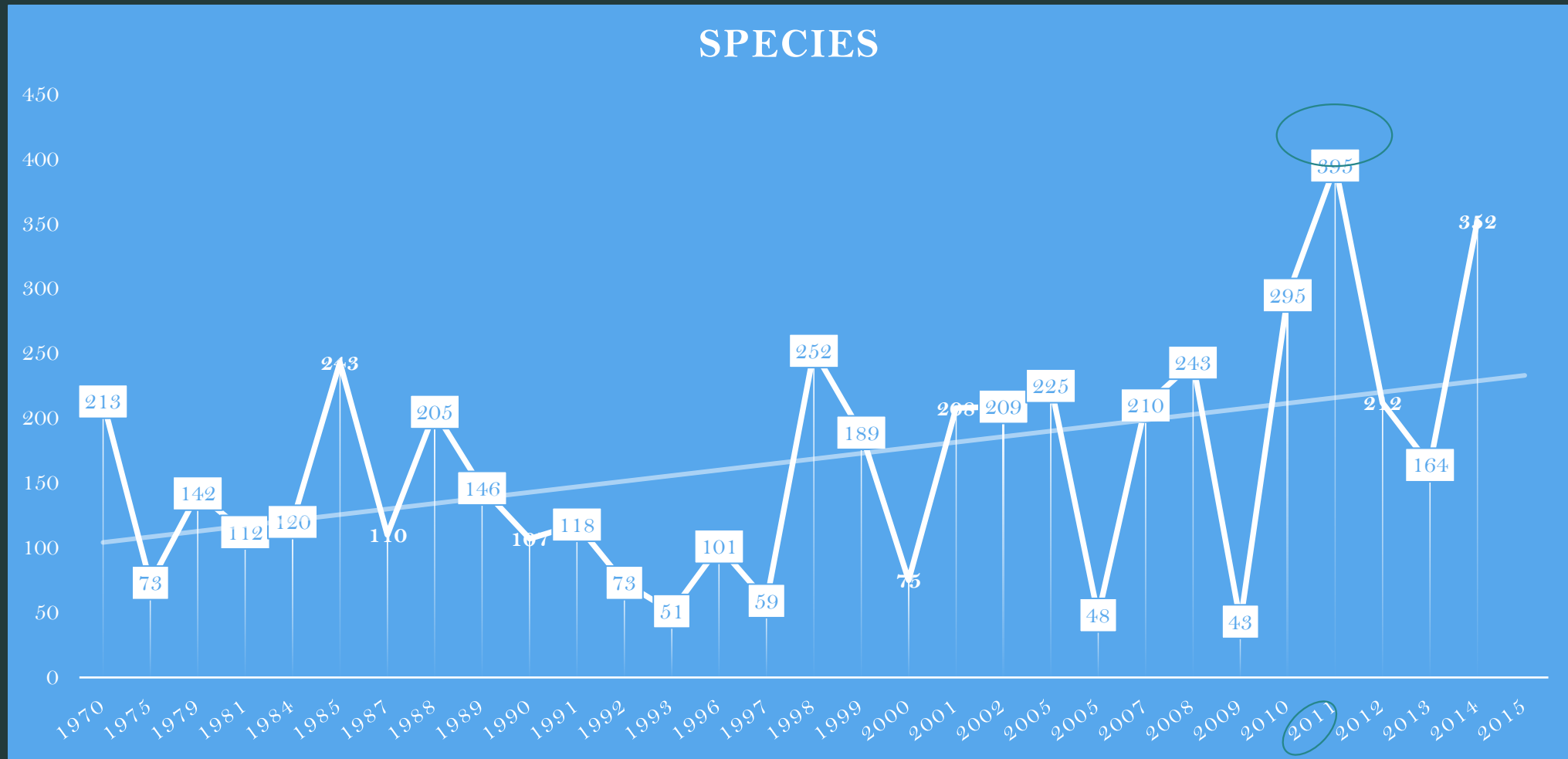
Flora of Thailand 11 part 4
Campanulaceae, Elatinaceae,
Lythraceae, Onagraceae, Ruppiaceae,
Sapotaceae & Staphyleaceae

2014/218 species

Flora of Thailand 12 part 2: Orchidaceae
(Epidendroideae p.p.: Neottieae, Tropicidae,
Nervilieae, Gastrodieae, Thaieae, Calypsoeae,
Arethuseae, Collabieae, Cymbidieae)

Progress until 2014

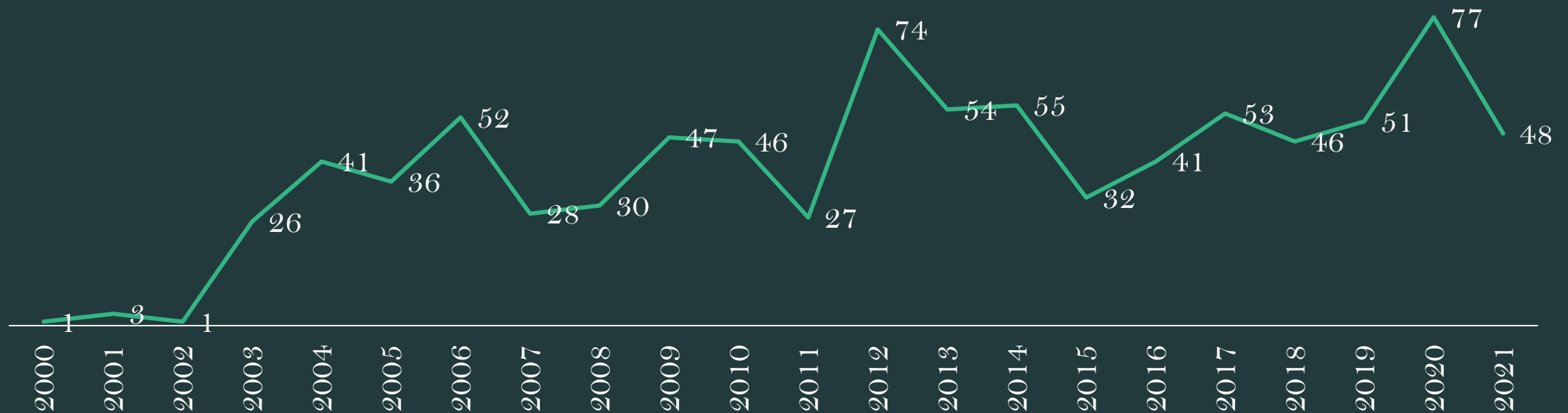

จำนวนพรรณพืชชนิดใหม่ของโลกในประเทศไทย

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000-2021 (2557-2564) 285 ชนิด

number of published

— number of published

Conclusion

Flora of Thailand

- 13 volumes (in 40 parts) have now been published with a total of 4,985 taxa
- Species remained of 3,308 of the total of 12,050
- Many floristic works at both scientific and amateur levels as well as CBD programmed work and initiatives are directly connected with Flora of Thailand as the taxonomic work

Thai Flora Conservation status in 2006, 2014 and 2020

Category	Ferns			Gymnosperms			Monocot			Dicot		
	2006	2014	2020	2006	2014	2020	2006	2014	2020	2006	2014	2020
EX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
EW	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	2
CR	-	-	3	-	1	2	-	1	9	18	18	79
EN	-	-	-	-	-	-	141	142	151	64	65	108
VU	42	42	15	27	27	6	223	275	236	354	440	390
NT	-	-	-	-	-	-	3	7	-	20	27	-
LC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	-
DD	-	-	-	-	-	-	-	61	-	-	181	-

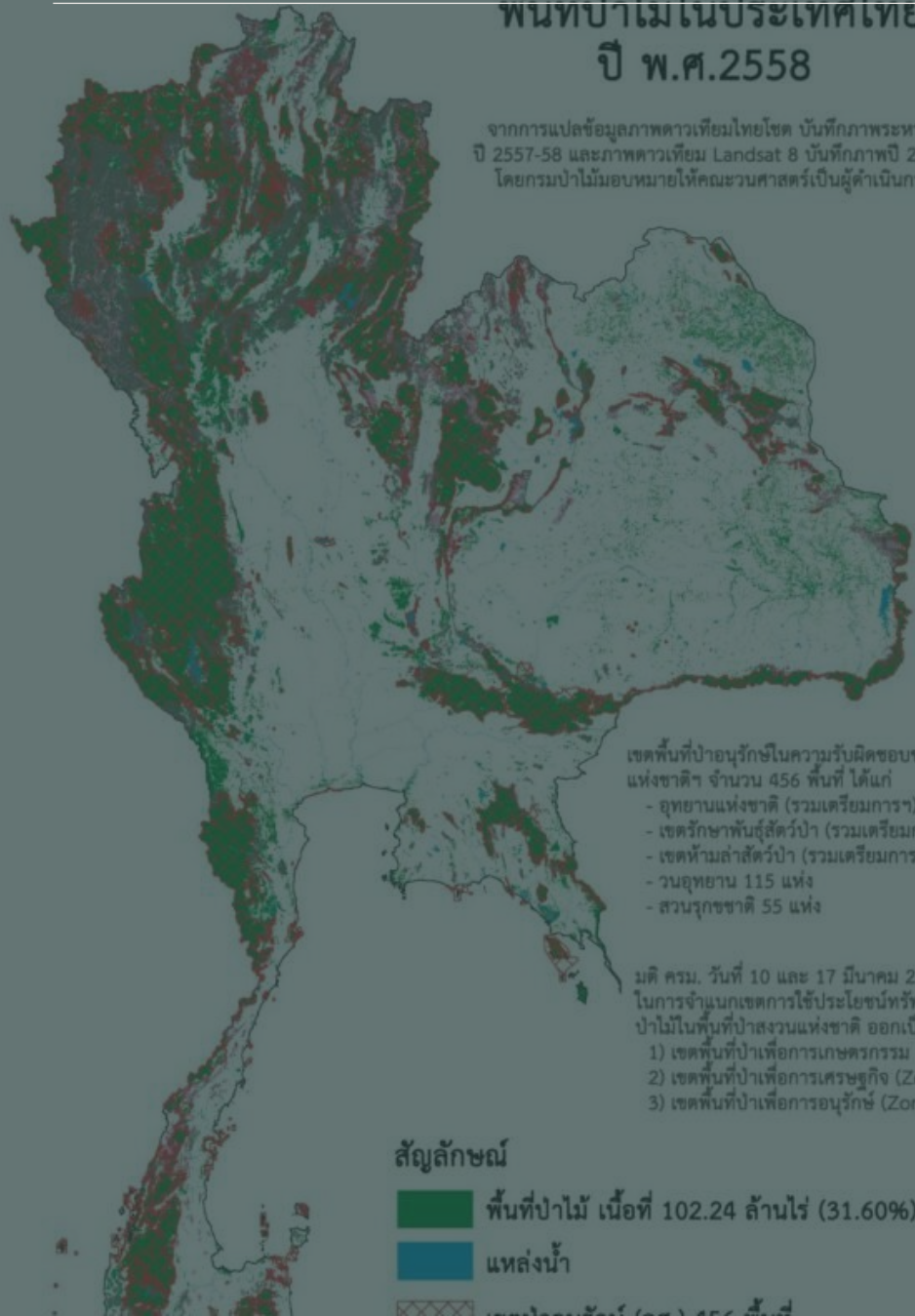
A progress of Thailand by GSPC target

	Objective 1 - Knowledge			Objective 2 - Conservation				
	Target 1	Target 2	Target 3	Target 4	Target 5	Target 6	Target 7	Target 8
Progress	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Green	Yellow
	Objective 2 - Conservation		Objective 3 – Sustainable use			Objective 4 Education	Objective 5 Capacity	
	Target 9	Target 10	Target 11	Target 12	Target 13	Target 14	Target 15	Target 16
Progress	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Green	Green	Green	Green

- red to indicate little progress towards target: <30%;
- yellow to indicate average progress: 30-65%;
- green to indicate good progress: 65-100%)

พื้นที่ป่าไม้ในประเทศไทย ปี พ.ศ.2558

จากการแปลข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชด บันทึกภาพระหว่าง
ปี 2557-58 และภาพถ่ายดาวเทียม Landsat 8 บันทึกภาพปี 2558
โดยกรมป่าไม้อบรมหมายให้คณะวนศาสตร์เป็นผู้นำดำเนินการ

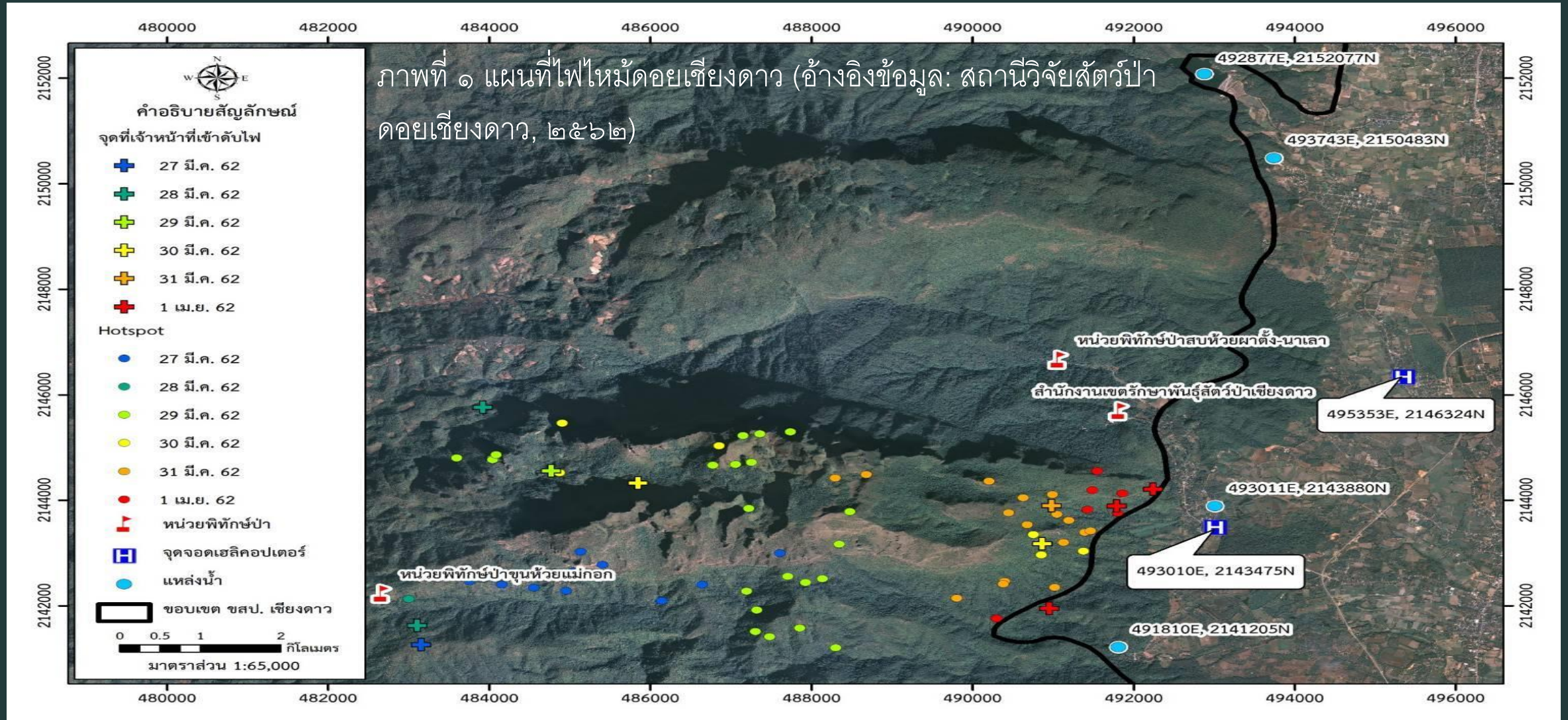

พื้นที่ป่าที่ควรได้รับการคุ้มครองรักษาให้เป็นป่า
อนุรักษ์ 25 % ของประเทศไทย ได้แก่

1. พื้นที่เขตป่าอนุรักษ์ที่มีสภาพเป็นป่าปัจจุบัน จำนวน 61.06 ล้านไร่ (19.08%)
2. พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่มีสภาพเป็นป่าปัจจุบัน จำนวน **23.01** ล้านไร่ (7.19%)

รวมพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ $19.08 + 7.19 = 26.27\%$

กรณีเกิดไฟไหม้ดอยเชียงดาว ในระหว่างวันที่ ๒๗ มีนาคม ถึง ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

นางอ้วปากฝอยเขียงดาว
Habenaria limprichtii Schltr.

ชมพูปิมพีใจ
Luculia gratissima (Wall.) Sweet

ดอกแตรวง
Lilium primulinum Baker var.
burmanicum (W.W. Sm.) Stearn

ชมพูนนาน
Begonia modestiflora Kurz

ระย้าทอง
Dactylicapnos scandens (D. Don) Hutch.

ฟ้าคราม
Ceratostigma asperimum Stapf. ex Prain

นางอ้วใบลาย
Hemipilia calophylla C. S. P. Parish & Rchb. f.

แดงคริสต์มาส
Apios cama (Wall.) Benth. ex Baker

หญากระดิ่ง
Campanula pallida Wall.

คอยหลวง

คอยหลวง

ชมพู่พาน

(*Wightia speciosissima* (D. Don) Merr.)

- วงศ์ Paulowniaceae
- พืชอิงอาศัย ขึ้นเกาะตามต้นไม้หรือบนโขดหิน เปลือกลำต้นหนา ทนไฟไหม้

เทียนเชียงดาว

(*Impatiens chiangdaoensis* T. Shimizu)

- วงศ์ Balsaminaceae
- พืชถิ่นเดียวของไทย ลำต้นมีเหง้าฝังลึกตามโขดหิน ทำให้แตกหน่อได้ดีหลังไฟไหม้

IPAs Thailand

102 sites

Criterion A Species:

A(i) = 23, A(ii) = 0,

A(iii) = 29, A(iv) = 6

Vasculars (1,410),

Fungi (0), Bryophytes (0),

Lichens (0)

Crirerion B Richness:

B= 4

Criterion C Habitats:

C = 13

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพของพื้นที่สำคัญเพื่อการ

อนุรักษ์พืช (IPA)

จำแนกตามประเภทการคุ้มครองพื้นที่

ประเภทพื้นที่	อุทยานแห่งชาติ	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	วนอุทยาน	เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	ป่าสงวนแห่งชาติ	องค์การท้องถิ่นดูแล	ไม่มีการคุ้มครอง
จำนวนพื้นที่ IPA (แห่ง)	57	17	2	4	9	4	9
%	55.88	16.67	1.961	3.922	8.824	3.922	8.824

72.55

87.26

Target 6: At least 75 % of production lands in each sector managed sustainably, consistent with the conservation of plant diversity.

For mainstreaming plant conservation in production landscapes(e.g. Satoyama, agroforestry, natural or semi-natural forests and grassland.

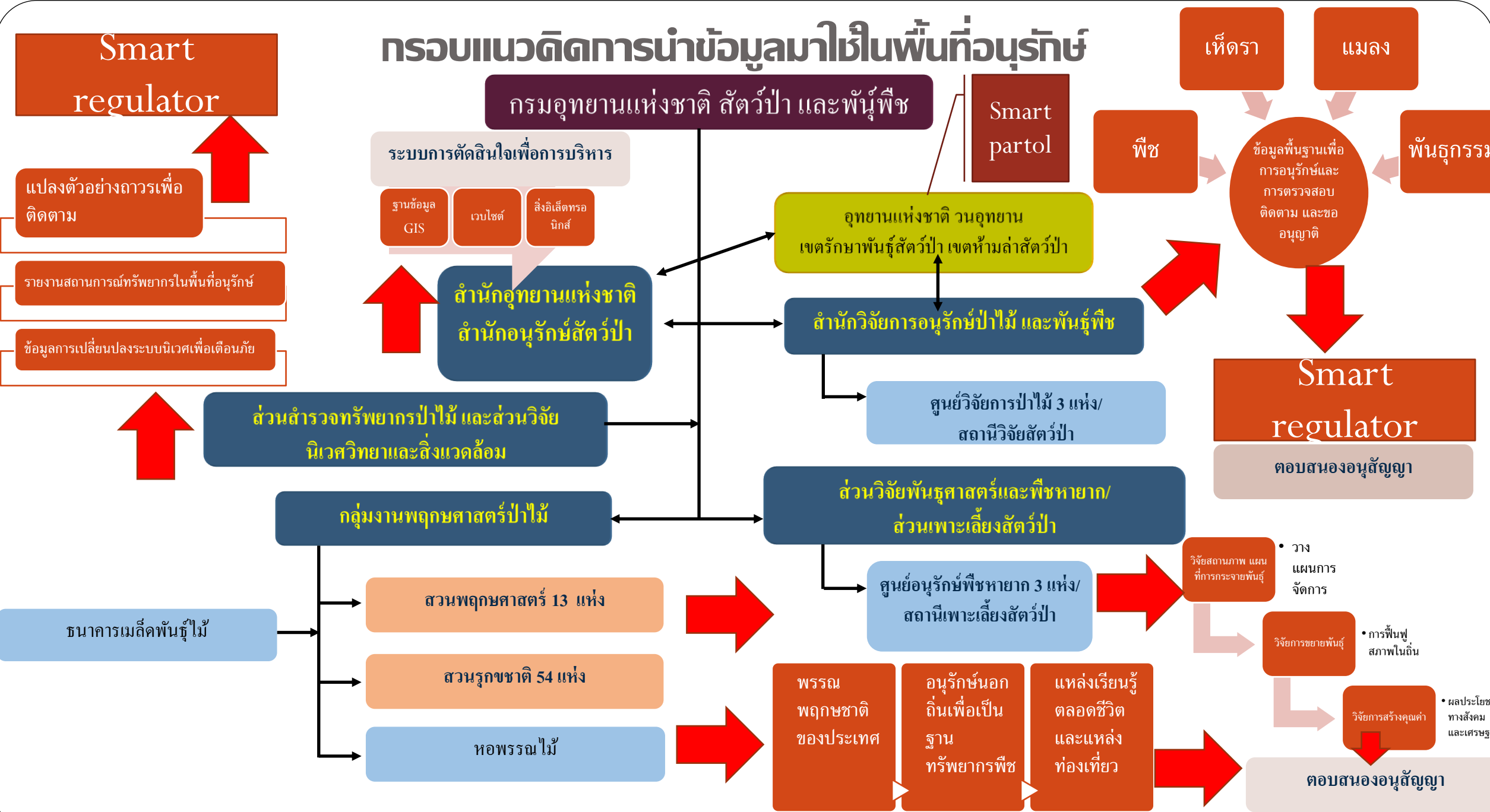
เป้าหมายที่ 6 (อย่างน้อยที่สุดร้อยละ 30 ของพื้นที่การผลิต มีการจัดการที่สอดคล้องกับการอนุรักษ์ความหลากหลายของพันธุ์พืช)

Target 8: At least 75 % of threatened plant species in *ex-situ* collections, preferably in the country of origin, and at least 20 % cent available for recovery and restoration programmes.

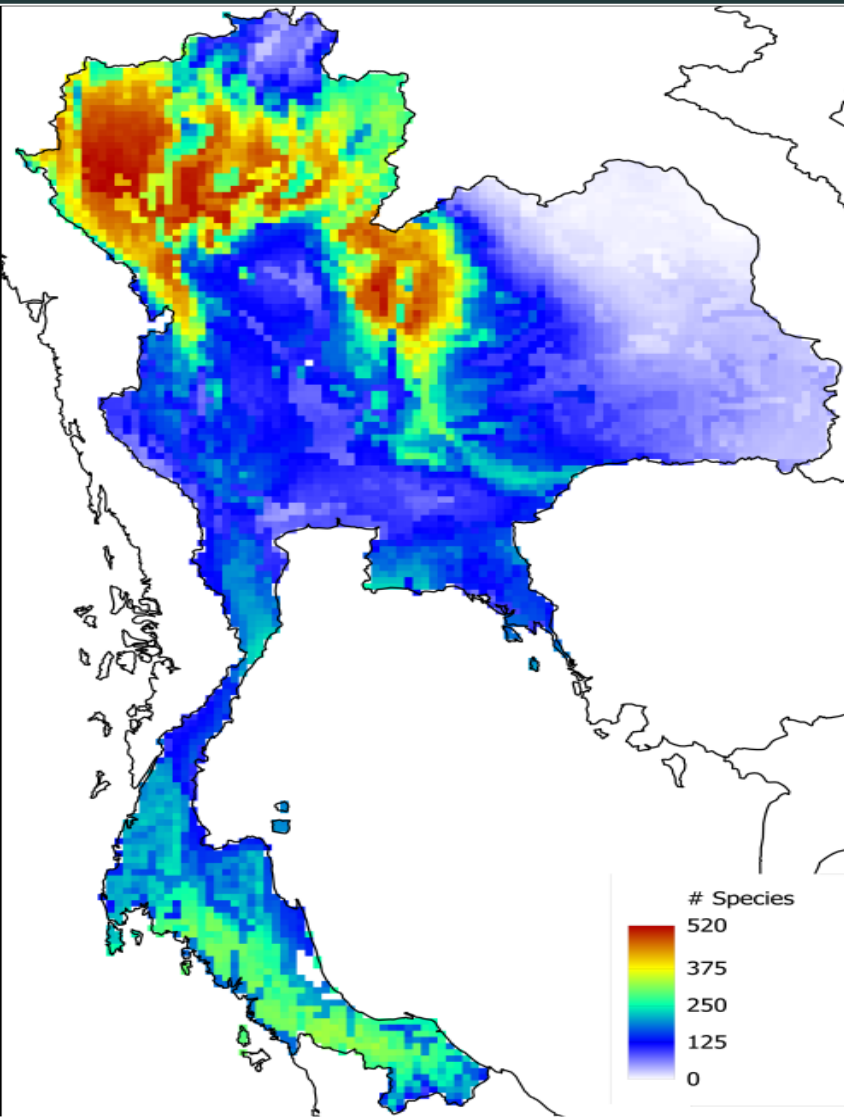
In botanical gardens, arboreta, plant genetic resources collection centres (rice, seed orchards, gene banks), academic and research institutions in which biotechnology is used in conservation and reintroduction programmes

เป้าหมายที่ 8 (ร้อยละ 60 ของชนิดพันธุ์พืชที่ถูกคุกคาม อยู่ในสถานที่เก็บรักษา นอกถิ่นที่อยู่อาศัยที่เข้าถึงได้ และมีร้อยละ 10 ของชนิดพันธุ์ดังกล่าวในโครงการฟื้นฟูพันธุ์)

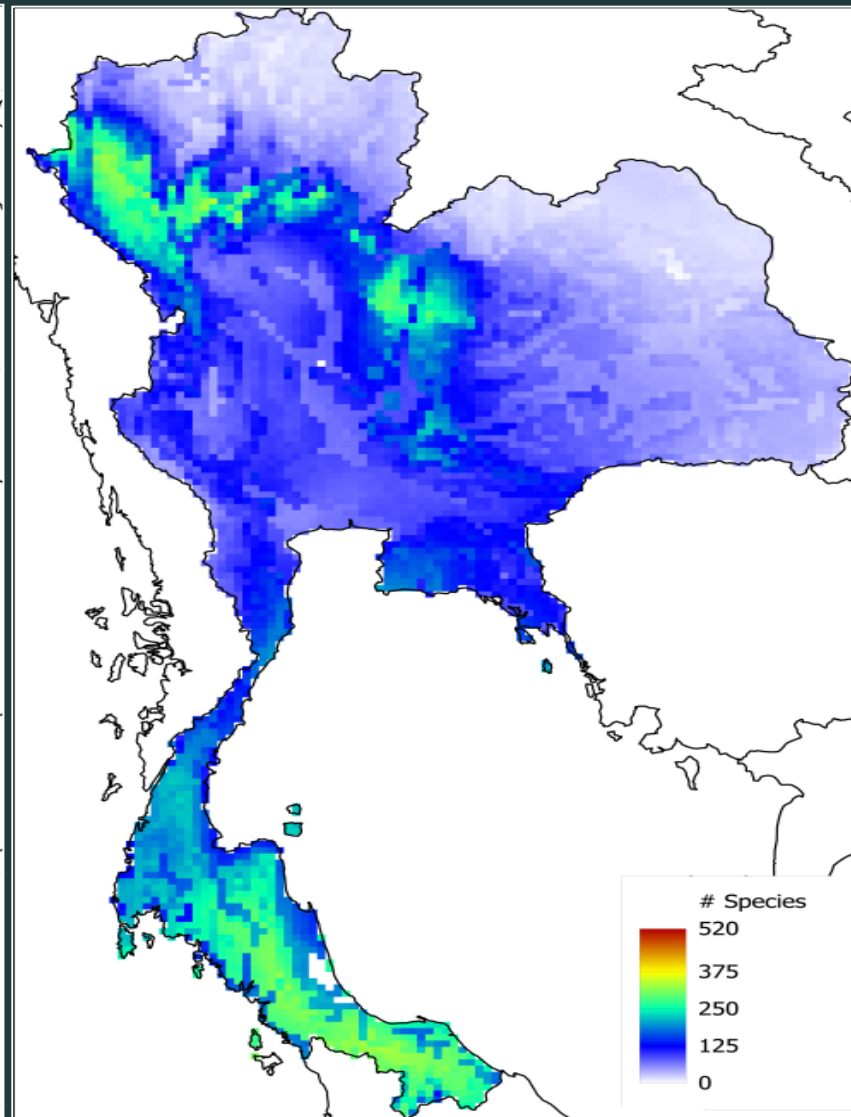
กรอบแนวคิดการนำข้อมูลมาใช้ในพื้นที่อนุรักษ์

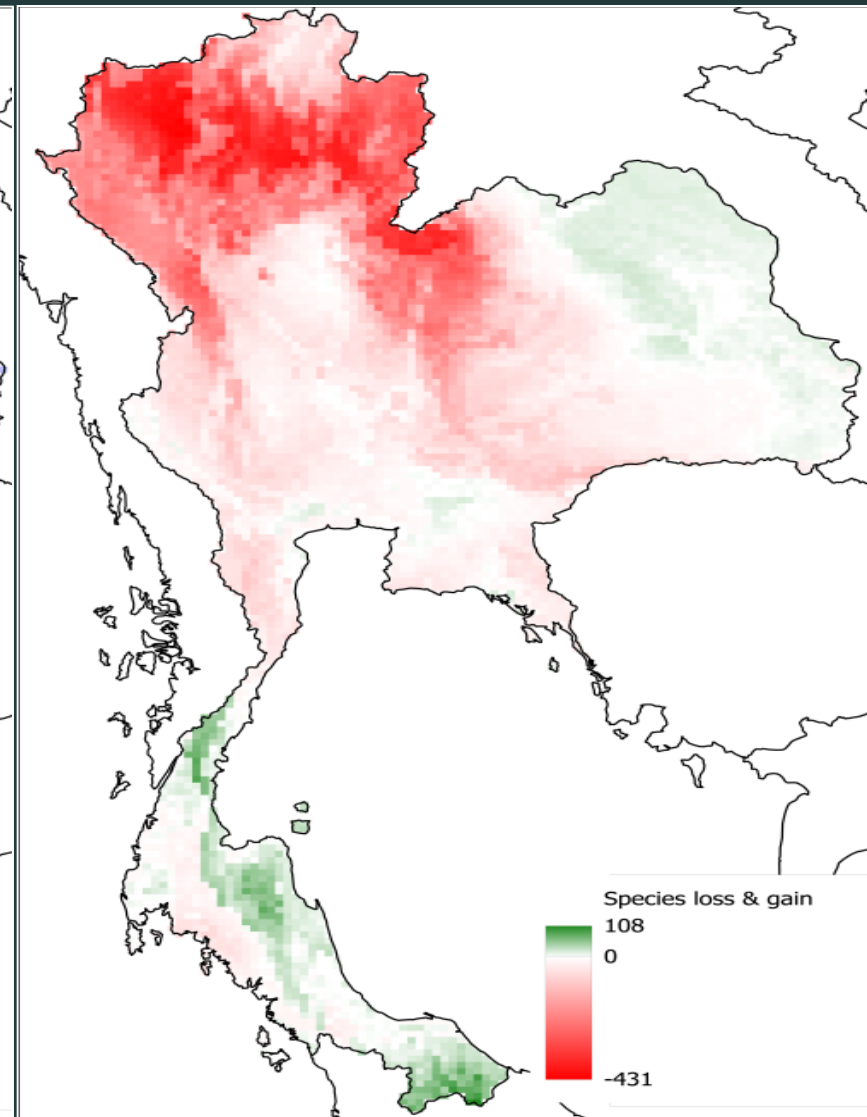
Species loss 2010 - 2050

2010

2050

2050-2010

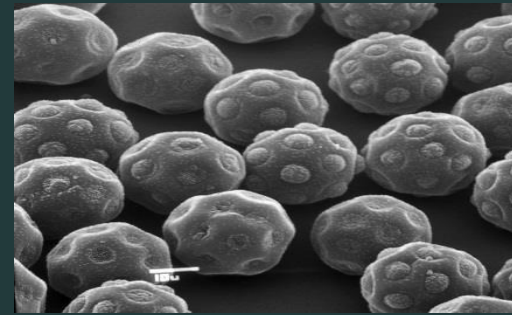
การศึกษาวิจัย ด้าน Conservation – *Ex situ* options

Botanic gardens

Field gene banks

Pollen bank

DNA bank

Seed banks

Cryopreservation

In vitro tissue culture

MILLENNIUM
SEED BANK
PARTNERSHIP
Kew

United Kingdom

10% ของพรรณพืชป่าของโลกได้รับการรักษาไว้ที่ธนาคารเมล็ดพันธุ์ MSB (9 มีนาคม 2566)

MoU Thailand(DNP)-Singapore(National Park Board)

**SEED
CLEANING
LABORATORY**

ขอขอบคุณ

NBT

Forru, Chaing Mai